Investiția în cercetare – dezvoltare, premisa unei creşteri inteligente

Conf. univ. dr. Daniela Paşnicu - I.N.C.S.M.P.S,
Prof. univ. dr. Liana Son – Universitatea de Vest Timişoara,
Drd. Magda Velciu – I.N.C.S.M.P.S

Structura intervenției

- **Soluții pentru stimularea intensității activităților de C&D**, astfel încât să răspundă provocărilor cu care se confruntă societatea noastră.

Capacitatea sporită de C&D, inovare
+
utilizarea mai eficientă a resurselor

- îmbunătățirea competitivității;
- accelerarea creării de locuri de muncă;
- redresarea economică.

- Analiza surselor investițiilor în C&D, subliniază **necesitatea îmbunătățirii condițiilor pentru investiții a sectorului privat,** în vederea consolidării lanțului inovării de la cercetare fundamentală la comercializare.

Cercetarea- dezvoltarea
în viziunea Strategiilor Lisabona şi Europa 2020

- **Creşterea economică inteligentă - consolidarea cunoaşterii şi inovării** = element motrice ale creşterii viitoare sustenabile (Strat dezv a UE)
- UE recunoaște importanța activității de C&D pentru o creştere economică sustenabilă
- **Aceasta necesită:**
  - îmbunătățirea calității sistemelor de învățământ,
  - întărirea performanței în cercetare,
  - promovarea inovării şi transferul de cunoştințe în cadrul UE,
  - folosirea pe deplin a tehnologiilor informației şi comunicațiilor,
  - transpunerea idei inovatoare în noi produse şi servicii generatoare de creştere, locuri de muncă de calitate.
- **REUȘITA** implică corelarea cu spiritul antreprenorial + **resursele bugetare**
- intensificarea dezvoltării sectorului: țintă = **3% din PIB** finanțare C&D;
- **îmbunătățirea condițiilor pentru investițiile sectorului privat în C&D** – țintă- finanțarea a două treimi din cheltuielile aferente.
- **Rezultat:**
  - în 20 state UE % chelt cu C&D în buget a crescut în 2000-2007.
  - în unele state membre, % chelt. C&D în PIB a crescut marginal, de la 1,82% în 2000 la 1,9%, în 2008.
- **Cheltuielile cu C&D (2008):**
  - **SUA**: 2,6%
  - **Japonia**: 3,4%, în principal,
  - **Europa**: sub 2%: **CAUZA: nivelul redus al investițiilor private**.

(% mai redus în UE a firmelor high-tech justifică 1/2 din decalaj față de SUA)

Cheltuielile cu C&D, pe surse de finanțare în UE, % din PIB2000-2008

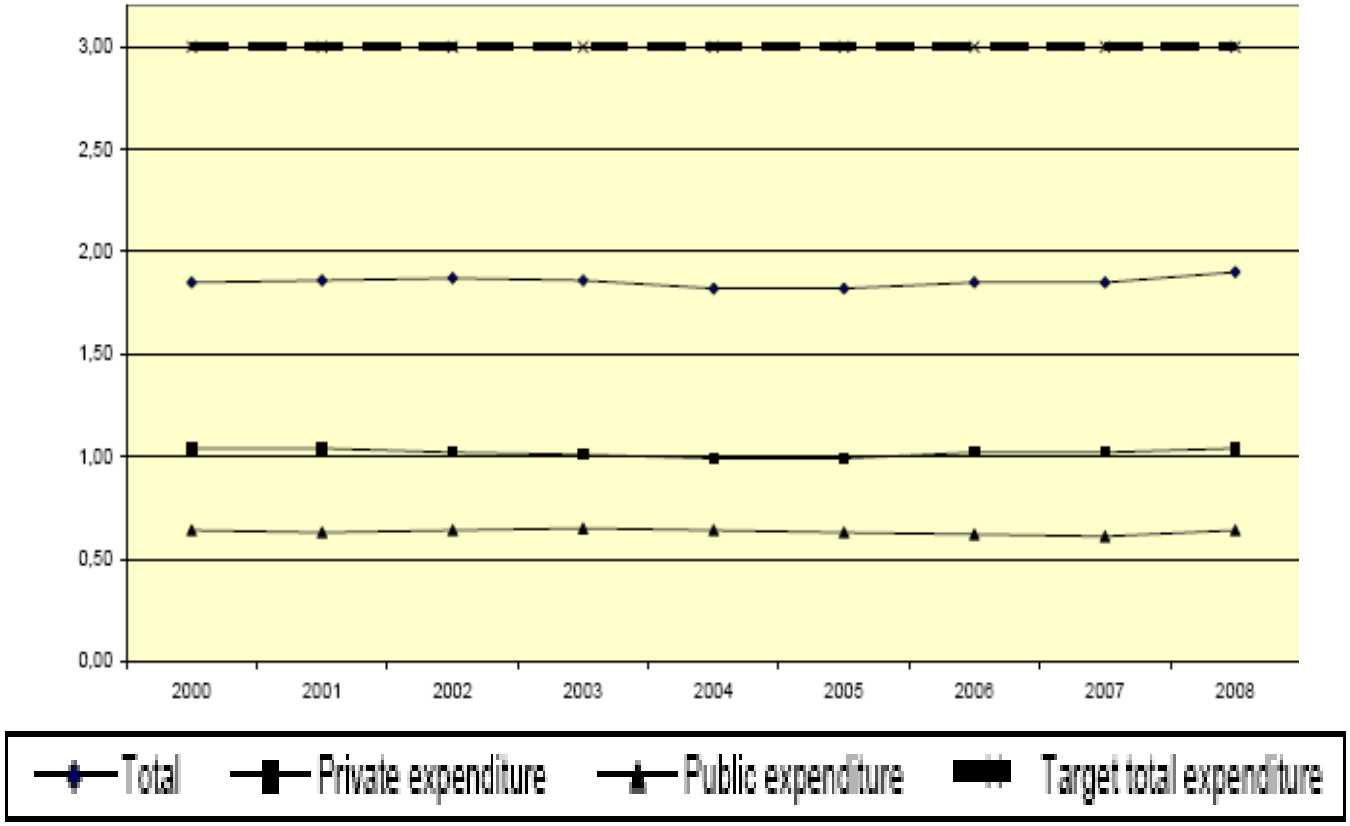

Europa trebuie:

- să se concentreze pe impactul şi componența cheltuielilor cu C&D
- să îmbunătățească condițiile pentru investițiile sectorului privat în C&D.

Investiția în C&D în țările UE-27

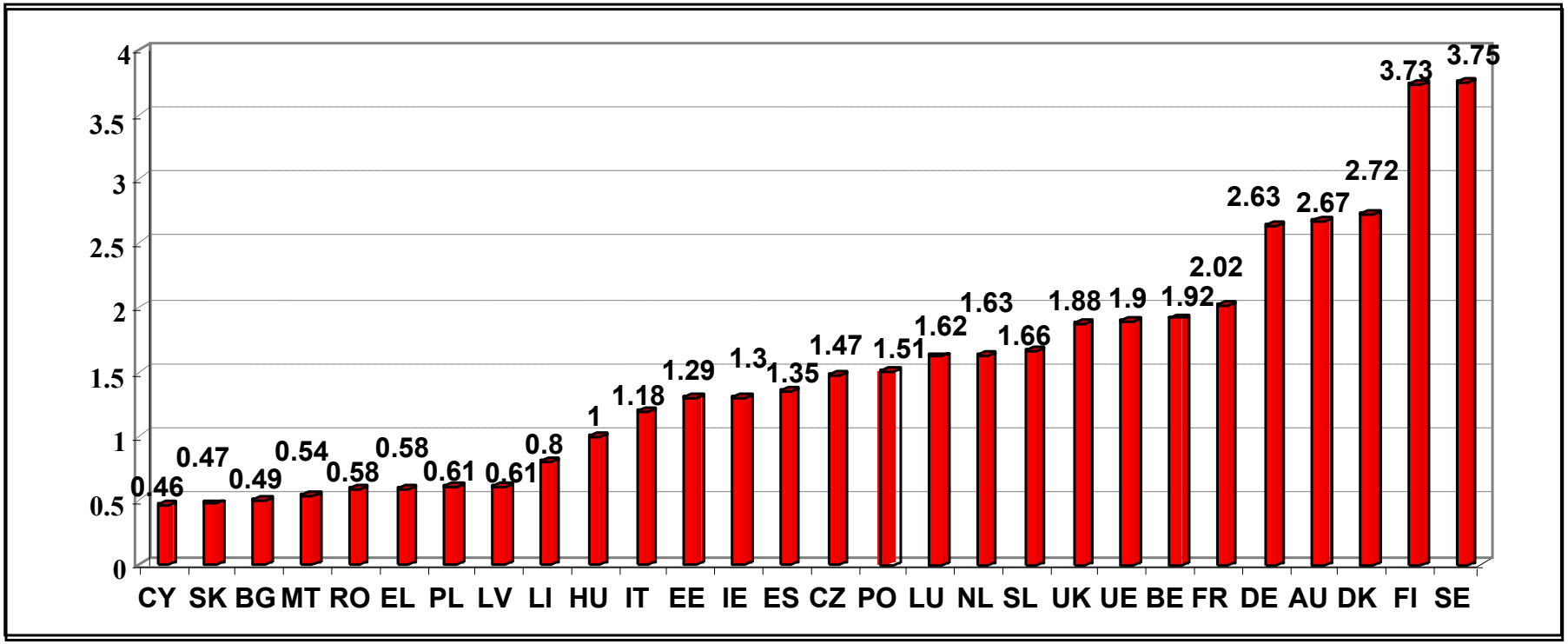

Cheltuielile cu C&D, % din PIB, 2008

Strategia Europa 2020:

- priorități o creştere inteligentă, durabilă şi favorabilă incluziunii,
- se propune:
  - *păstrarea obiectivului de 3% din PIB* = chelt activit de C&D, și
  - *dezvoltarea unui indicator care să reflecte intensitatea* C&D şi inovării.

Investitorii din C&D

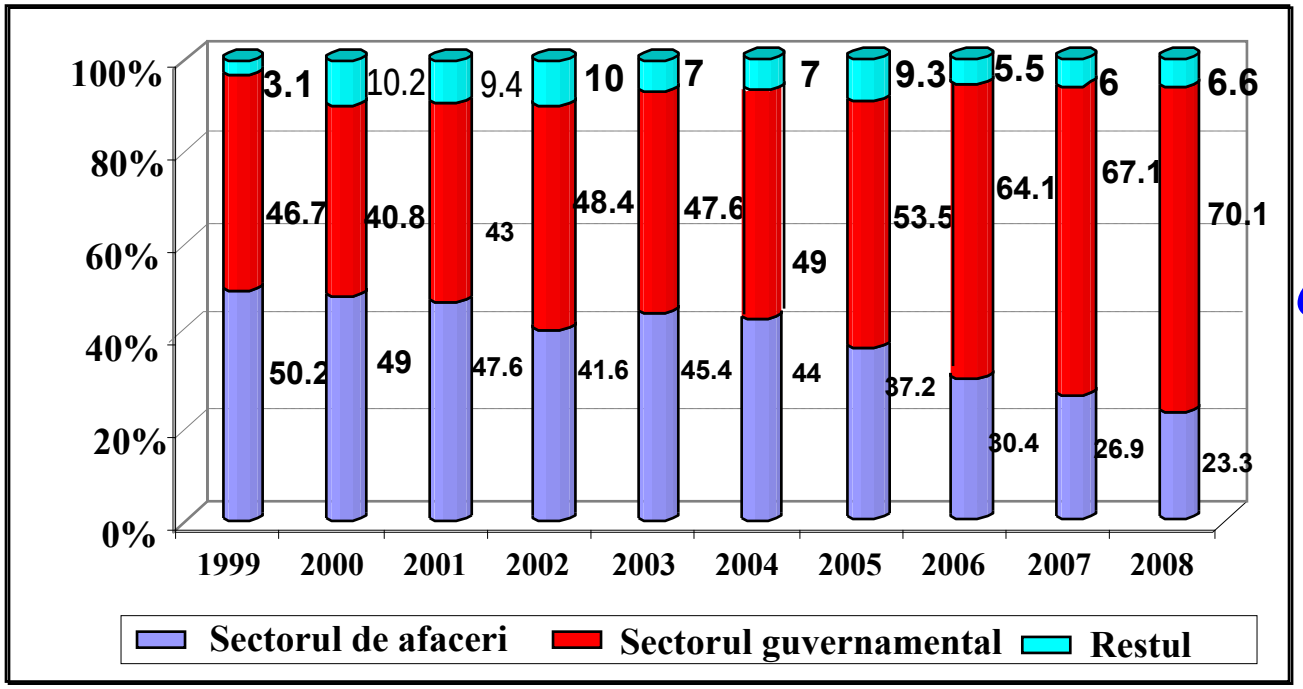

Chelt de C&D, pe surse de finanțare, %

Strategia Europa 2020:

- Obiectivul de 3% din PIB a atras atenția asupra necesității ca atât sectorul public, cât şi cel privat, să investească în C&D.
- Îmbunătățirea condițiilor de investiții ale sectorului privat în C&D din statele membre este necesară pt creșterea rolului și contribuției sectorului privat în C&D.
- Abordarea comună a C&D şi a inovării ar lărgi gama de cheltuieli care ar putea fi alocată secorului cercetării.

Finanțarea activității de C&D de către mediul de afaceri

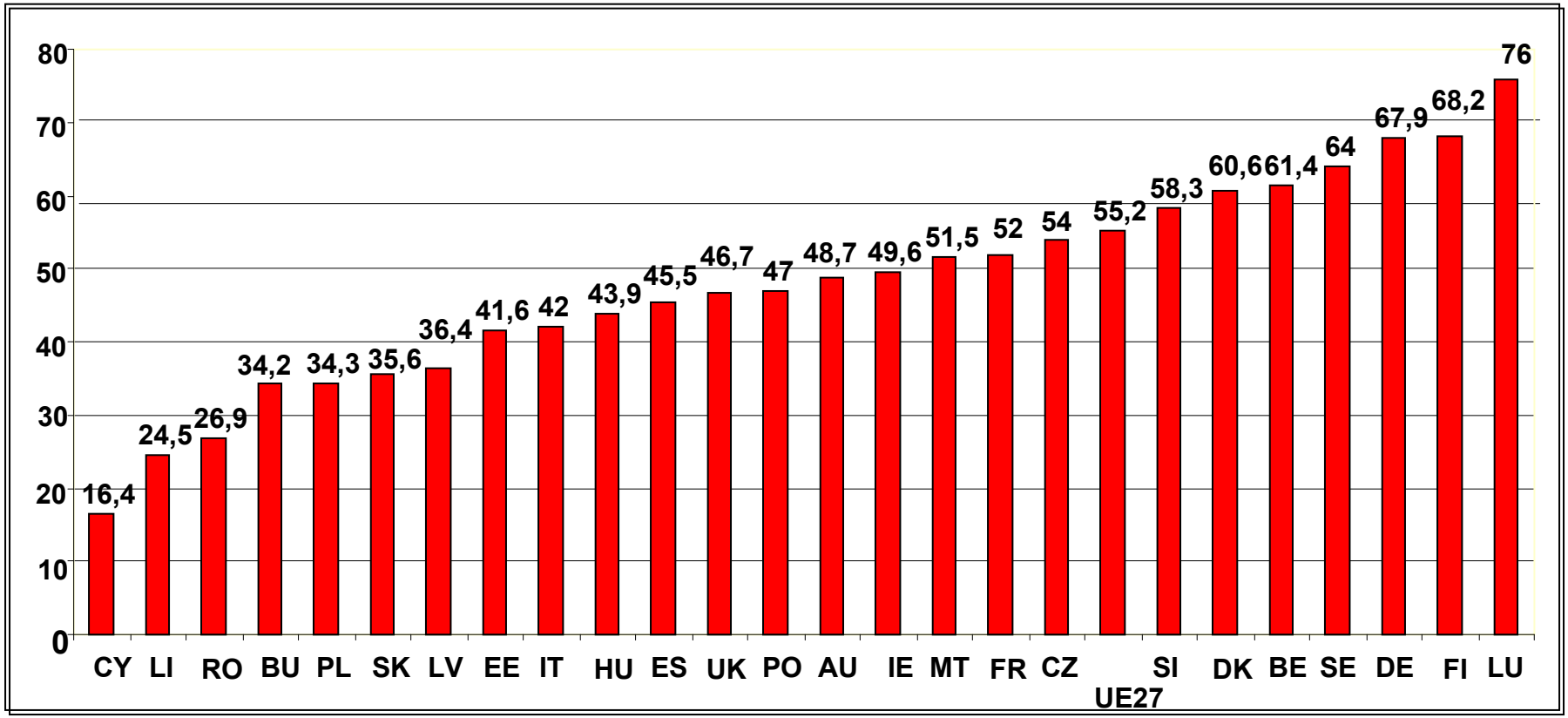

Cheltuieli cu C&D (%) finanțate de sectorul de afaceri, în EU-27 și state selectate, 2007

Cercetarea - dezvoltarea
în contextul crizei economice actuale

Criza globală a impus:

- **reevaluarea situației şi resurselor disponibile** +
- o gestionare corectă a resurselor
- valorificarea potențialului resurselor insuficient exploatate până acum:
  oameni, valori, strategii.

- Noua abordare poate conduce la valorificarea noilor resurse de creștere durabilă, în cadrul unor programe bazate pe:
  - oameni și
  - responsabilizarea tuturor actorilor societății.

- **Consecința:** o capacitate sporită de C&D şi inovare în toate sectoarele economiei, combinată cu o utilizare mai eficientă a resurselor va îmbunătăți competitivitatea şi vor accelera crearea de locuri de muncă.

Investițiile în Cercetare - dezvoltare în contextul crizei economice actuale

În pofida crizei economice, **investițiile corporative în C&D au crescut**:

Creșterea

- **pe plan mondial:** cu 6,9% în 2008 față de 2007.
- **în UE-27:** cu **8,1%** (130412,32 mld. € (2009)
- **în SUA:** cu **5,7%**
- **în Japonia:** cu **4,4%**

Topul primelor 1000 companii investitoare în C&D în 2008:

- **în UE-27:**
  - Volkswagen (Germania) = locul 1 (loc 3 mondial): 5,926 mld. €,
  - Nokia (Finlanda) = locul 2 (loc 8 mondial): 5,321 miliarde €,
  - Sanofi-Aventis (Franța) = locul 3: 4,408 miliarde €.
- **plan mondial:** Toyota Motor = cel mai mare investitor: 7,61 miliarde €

- În paralel cu această creștere a companiilor din țări dezvoltate (europene, americane, asiatice), cea mai mare creştere a investițiilor în C&D au înregistrat-o companiile din țările emergente.

Concluzii

- Obiectivul inițiativei „O Uniune a inovării” (Agenda Europa 2020): a recentra politica din domeniul C&D şi inovării spre provocările cu care se confruntă societatea noastră, precum schimbările climatice, energia şi utilizarea eficientă a resurselor, sănătatea şi schimbările demografice.
- se impune consolidarea fiecărei verigi din lanțul inovării, de la cercetarea fundamentală la comercializare, prin **măsuri**:

La nivelul UE

- **definirea spațiului european de cercetare**, promovând o cooperare mai mare între statele membre şi industrie, elaborarea unei agende strategice de cercetare concentrată pe provocări;
- **îmbunătățirea condițiilor contextuale** pentru a permite intreprinderilor să inoveze (o piață unică puternică care să elimine blocajele, crearea unui brevet european unic şi a unei instanțe specializate în materie de brevete, modernizarea cadrului de protejare a drepturilor de autor şi a proprietății intelectuale, instituirea unor standarde interoperabile, îmbunătățirea accesului la capital etc.);
- **întărirea triunghiului cunoaşterii** (cunoştințe, educație, inovație) care se adresează incapacității de a aduce inovația pe piață şi transformarea noilor idei în câştiguri de productivitate;
- **folosirea regularizării şi standardizării ca instrumente care să stimuleze cererea pieței pentru servicii şi produse inovative** (sistemul de standardizare este fragmentat şi prea lent comparativ cu dezvoltările tehnologice rapide);
- **lansarea de parteneriate europene în domeniul inovării**;
- **promovarea parteneriatelor în materie de cunoaştere şi consolidarea legăturii dintre educație, întreprinderi şi CD şi inovare**.

Concluzii

La nivel național

- reformarea sistemelor de C&D şi inovare pentru a promova excelența şi specializarea inteligentă;

- prioritizarea cheltuielilor destinate cunoaşterii, inclusiv prin folosire stimulentelor fiscale şi a altor instrumente financiare pentru a promova investițiile private semnificative în C&D;

- axarea programele şcolare pe creativitate, inovare şi spirit antreprenorial;
- consolidarea cooperării între universități, cercetare-dezvoltare şi întreprinderi;

- o mai mare implicare a sectorului de afaceri în finanțarea C&D.